

**«Ұйғыр тили» пәни бойынша Педагогтердiң билимин бағалауға арналған
тест спецификациясы**

1. Мақсаты: Техникалық және кәсиптік, орта билимнен кейингi билимнiң билим беру бағдарламаларын iске асыратын билим беру ұйымдарында жұмыс iстейтiн педагогтарды аттестаттау барысында педагогтердiң билимин бағалауға арналған тест тапсырмаларын әзiрлеу.

2. Мiндетi: Педагогтардың биликтiлiк деңгейiнiң биликтiлiк талаптарға сәйкестiгiн анықтау.

3. Мазмұны: «01140600 - Негiзгi орта билим берудегi тил мен әдебиеттi оқытудың педагогикасы мен әдiстемесi» мамандығы, 4S01140603 - Ұйғыр тили мен әдебиетi мұғалимi биликтiлiгiне арналған «Ұйғыр тили» пәни бойынша педагогтарды аттестациялауға арналған тест.

№	Тақырып	№	Тақырыпша
01	Ұйғыр тилинiң тарихи	01	Қедимий ұйғыр тили, қона ұйғыр тили тарихи вә алаһидиликлири
02	Ұйғыр тилинiң фонетикиси	02	Фонетикиниң тармақлири, аспекти, бөлүниши
03	Ұйғыр тилинiң лексикологияси	03	Сөз вә униң мәнаси, Ұйғыр тилинiң фразеологияси, ұйғыр тилинiң лүғәтчилиги
04	Ұйғыр тилинiң морфемикиси	04	Морфемиларниң түрлири
05	Ұйғыр тилинiң сөз ясами	05	Сөз ясам бирликлири, Сөз ясам усуллири, Сөз түркүмлириниң ясилиши
06	Ұйғыр тилинiң морфологияси	06	Сөзләрниң грамматикилик мәнаси, шәкли вә категорияси
07	Ұйғыр тилинiң синтаксиси	07	Синтаксислиқ бағлинишниң түрлири Жүмлә вә униң түрлири вә бөләклири
08	Ұйғыр тилинiң диалектлири	08	Һазирқи заман ұйғыр тилинiң диалектлириниң айриш өлчәмлири
09	Ұйғыр тилинiң тиниш бөлгүлири	09	Тиниш бөлгүлириниң түрлири вә қоллиниши
10	Ұйғыр тилинiң стилистикиси	10	Стилистика вә стиль түрлири. Бәдий тил васитилири
11	Ұйғыр тилинiң нутуқ этикети	11	Натиклар тарихидин, нутукниң қурулиши. Саламлишиш. Хошлишиш. Тәбрикләш вә башқилар
12	Ұйғыр тилинiң йеңичә оқутуш	12	Оқутушниң йәттә модули Жәмлигүчи вә қелиплаштурғучи баһалаш. ҚМР, ОМР

Мәтин бойичә тапшурмилар (мәтин, кәштә, графика, статистикилик әхбаратлар, сүрәтләр в.б)

4.Тапсырма мазмұнының сипаттамасы:

Уйғур тилиниң тарихи. Қедимий уйғур тили, кона уйғур тили тарихи вә алаһидиликлири

Уйғур тилиниң фонетикиси. Фонетикиниң тармақлири, аспекти, бөлүниши

Уйғур тилиниң лексикологияси. Сөз вә униң мәнаси,

Уйғур тилиниң фразеологияси, уйғур тилиниң луғәтчилиги

Уйғур тилиниң морфемикиси. Морфемиларниң түрлири

Уйғур тилиниң сөз ясими. Сөз ясам бирликлири, Сөз ясам усуллири,

Сөз түркүмлириниң ясилиши.

Уйғур тилиниң морфологияси. Сөзләрниң грамматикалық мәнаси, шәкли вә категорияси

Уйғур тилиниң синтаксиси. Синтаксислиқ бағлинишниң түрлири

Жүмлә вә униң түрлири вә бөләклири.

Уйғур тилиниң диалектлири. Һазирқи заман уйғур тилиниң диалектлириниң айриш өлчәмлири

Уйғур тилиниң тиниш бәлгүлири. Тиниш бәлгүлириниң түрлири вә қоллиниши

Уйғур тилиниң стилистикиси. Стилистика вә стиль түрлири. Бәдий тил васитилири

Уйғур тилиниң нутуқ этикети. Натиқлар тарихидин, нутуқниң қурулиши. Саламлишиш. Хошлишиш. Тәбрикләш вә башқилар

Уйғур тилини йеңичә оқутуш: оқутушниң йәттә модули.Жәмлигүчи вә қелиплаштурғучи баһалаш. ҚМР,ОМР хизмити.

5. Тесттің бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының қиындығы: Тест тапсырмаларының қиындығы 3 деңгейде беріледі: базалық деңгейде (А) – 25 %; орташа деңгейде (В) – 50 %; жоғары деңгейде (С) – 25 %.

Базалық деңгейдегі тест тапсырмалары қарапайым білім мен дағдыларын пайдалануға, түсушінің ең төменгі дайындық деңгейіне баға беруге, белгілі бір нұсқаулардың көмегімен әрекеттерді орындауға, қарапайым дәлелдер мен ұғымдарды пайдалануға негізделген.

Орташа деңгейдегі тест тапсырмалары негізгі білім мен дағдыларын дұрыс пайдалануға, жаңа жағдайларда қарапайым модельдерді тануға, деректерді талдау мен салыстыруға, жүйелеуге, дәлелдерді қолданып, ақпаратты жалпылау мен қорытынды жасау қабілеттерін бағалауға негізделген.

Жоғары деңгейдегі тест тапсырмалары неғұрлым күрделі білім мен дағдыларын пайдалануды, тапсырмалардың күрделі модельдерін тануды, мәселелерді шешу үшін білім мен дағдыларын біріктіруді, күрделі ақпаратты немесе деректерді талдауды, пайымдауды, тұжырымдарды негіздеуге бағытталған.

6. Тест тапсырмаларының формалары: Бір дұрыс жауапты таңдауға арналған жабық формадағы тест тапсырмалары.

7. Тест тапсырмасын орындау уақыты: Бір тапсырманы орындау ұзақтығы орташа – 1-1,5 минут.

8. Бағалау: Аттестация кезінде тестілеудің жиынтық балы есептелінеді.

Төрт жауап нұсқасынан бір дұрыс жауап таңдалған тапсырма үшін 1 балл, дұрыс орындалмаған тапсырмаға 0 балл алады.

9.Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Арзиев Р. «Уйғур тили» А.2019

2.Б.эршидинов, П.Сабитова, Р.Исмаилов «Уйғур әдәбияти хрестоматия» А.2014

3. А.Қайдаров,Р.Арзиев, «Уйғур тили 9-синип» А.2009